

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Śląskie kapliczki - miejsca kultu religijnego.

czas trwania: 4 godziny, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień
trudności: łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Najlepiej wybrać się na trasę rowerem. Można wtedy poszczególne odcinki drogi przejechać wg swojego pomysłu. Część trasy od Lublińca do Żędowic prowadzi przez las długą, świetną drogą ale dobrą dla terenówek. Jazdę można zacząć w Lublińcu, od pomnika na rynku. Potem jedziemy przez Lubecko do Dralin. Mała kapliczka jest przez lato zawsze przystrojona żywymi kwiatami. Z Dralin udajemy się na południe, do wspaniale odnowionej, dużej kaplicy w Lisowicach. Warto też zaglądnąć do szkoły, do małego muzeum prehistorii. Z Lisowic udajemy się do Solarni, aby przez las dojechać do kapliczki Hubertusa w Dziewczej Górze. Na początku czerwca kwitną tam w małym rezerwacie rododendrony. Warto też odpocząć i wzmocnić siły bo przed nami długi odcinek leśnego duktu po którym dojedziemy do Kielczy a potem do Żędowic, pod wysoką, piętrową kaplicę. Żędowice warto się tam dłużej ale kto nie ma czasu, ten powinien czym prędzej ruszyć do Potępy, do wspaniale odrestaurowanej, zabytkowej Kaplicy Grobu Pańskiego. Jeśli znajdziemy się przy kaplicy latem z rana, to możemy wziąć udział w porannej mszy świętej. Od Potępy prostą drogą przez Koty dojedziemy do Tworogu, gdzie jest kilka ciekawych obiektów kultu religijnego.

Program wycieczki

Draliny Kaplica z XIX w.

Kaplica (pocz. XIX w.).

50°41'32"N 18°37'32"E | na mapie:A

Lisowice Kaplica św. Jana Nepomucena

Lisowice to górnośląska wieś w pow. lublinieckim, przy szosie do Opolu. W centrum wsi, nad rzeką, pośród szumiących drzew, stoi kapliczka, której historia sięga początku XX w. Już przed 1900 r. we wsi stał drewniany krzyż z blaszaną figurą Chrystusa. Wokół niego gromadzili się mieszkańcy Lisowic na nabożeństwa majowe i różańcowe, w czym niestety przeszkadzały jesienne pogody i deszcze. Postanowiono zatem zbudować chociażby małą kapliczkę. Przy budowie kaplicy udział brali w dużej mierze sami mieszkańcy Lisowic.

I tak po rocznej pracy, w 1902 r., obok krzyża stanęła kapliczka. W jej wieży umieszczono dzwon, który trzy razy w ciągu dnia ogłaszał "Anioł Pański". Rok później proboszcz lubeki, Gustaw Henciński zakupił do kapliczki figurę św. Jana Nepomucena. Listę ofiarodawców i budowniczych prawdopodobnie zamurowano w wieży kaplicy, wyposażenie której uzupełniono do 1918 r. m.in. w chorągwie i obrazy. Rok później, tj. w 1919 r., na miejscu krzyża drewnianego, stojącego obok nowej budowli, pojawił się betonowy krzyż Męki Pańskiej.

Pierwsza msza święta odprawiono została w Lisowicach w 1968 r., z okazji dożynek.

Od 1972r. msze odprawiano co niedzielę. Coraz więcej wiernych przychodziło do kaplicy i w 1979 r. proboszcz, ks. Żurek, wraz z parafianami powzięli decyzję rozbudowy kaplicy. Pierwsza dobudówka stanęła jeszcze tego samego roku, a następna w 1982. Sukcesywnie wyposażano kaplice w konieczne "sprzęty". I tak, w 1986 r., zaświeciła wieczna lampka przy tabernakulum, później pojawił się kielich, a w następnym roku monstrancja. W 1987 r. mieszkańcy Lisowic przeżywali wielką radość, spowodowaną pierwszym odpustem, na który odnowiono figurę św. Jana.

Kazanie odpustowe wygłosił, pochodzący z Lisowic o. Józef Ptak. Z biegiem czasu coraz żywiej rozwijało się życie duchowe mieszkańców uczestniczących także w pracach związanych z utrzymaniem nie tylko kaplicy, ale i jej otoczenia w pięknym i zadbanym stanie. Lisowice stawały się z każdym rokiem bardziej samoistną placówką duszpasterską tak, iż 1stycznia 1989 r. erygowano parafię Lisowice pw. Św. Jana Nepomucena, a w 1994 r. konsekrowano tu kościół. Kapliczka zaś powróciła do pierwotnego kształtu, w dalszym ciągu stanowiąc przedmiot troski parafian, którzy nadal gromadzą się tu przy różnych okazjach (Boże Ciało, nabożeństwo majowe i inne).

Jedziemy z Lublińca szosą na Opolu i za skrzyżowaniem z zachodnią obwodnicą już są Lisowice .

50°40'44"N 18°37'46"E | na mapie:B

Lubliniec Św. Jan Nepomucen na rynku

Urodził się około 1350 r. w miejscowości Pomuk, obecnie Nepomuk. Trzydzieści lat później ok. 1380 przyjął święcenia kapłańskie po czym zostaje kanonikiem przy katedrze św. Wita w Pradze i zostaje spowiednikiem królowej Zofii Bawarskiej. Piastuje również godność

kanonika kolegiaty praskiej oraz zostaje wikariuszem generalnym arcybiskupa praskiego. W 1393 r. popada w konflikt z królem Wacławem IV Luksemburczykiem, zostaje poddany torturom i 20 marca zamordowany i zrzucony z mostu Karola do rzeki Wełtawy. W 1721 r. zostaje beatyfikowany przez papieża Innocentego XII, a niespełna osiem lat później 19.03.1729 r. kanonizowany przez papieża Benedykta XIII. Jest męczennikiem i świętym kościoła katolickiego. Oczywiście jest tu mowa o św. Janie Nepomucenie, którego liczne wizerunki zaczęły pojawiać się jeszcze przed uznaniem jego kultu. Jedną z takich rzeźb znajduje się na prostym cokole na rynku (Placu Konrada Mańki) w Lublińcu. Jest to kamienna, barokowa figura z 1811 r. w stroju kanonika z biretem na głowie oraz kamiennym krzyżem ułożonym na lewym ramieniu.

50°40'08"N 18°40'57"E | na mapie:C

Gajówka Dziewcza Góra Kapliczka Hubertusa

Południowe dzielnice Lublińca graniczą z rozległym kompleksem leśnym, porastającym tereny aż do rzeki Mała Panew. Te Lasy Lublinieckie to wymarzony teren dla miłośników aktywnego wypoczynku. W tym celu wytyczono wiele szlaków pieszych i rowerowych wiodących do miejsc związanych z historią i kulturą powiatu. Jeden ze szlaków prowadzi przez położoną w głębi lasu osadę Dziewcza Góra. Tam, obok dawnej gajówki, z inicjatywy myśliwych z

koła łowieckiego "Żbik"; i Nadleśnictwa Lubliniec powstała interesująca kapliczka.

Do tego celu zaadaptowano stojący obok, nieużywany od lat budynek gospodarczy. Prace wykonywano wg projektu i pod nadzorem artysty rzeźbiarza z Knurowa, Marka Śpiewły. Jego dziełem jest też rzeźba patrona myśliwych. Nad sprawnym przebiegiem prac czuwał Prezes Koła Łowieckiego Wawrzyniec Chrapusta.

Kapliczka powstała z materiałów ufundowanych lub подарowanych przez myśliwych. Dzięki ich ofiarności powstał kolejny obiekt upiększający nasze lasy. Poświęcenia kapliczki dokonał ks. oblat Stanisław Toman w obecności samorządowców, myśliwych i licznej grupy miejscowej ludności.

50°37'15"N 18°38'28"E | na mapie:D

Żędowice Żędowice Zabytkowa kapliczka „Dzwonek”

Żędowice to stara, historyczna miejscowość leżąca wzdłuż drogi 901, pomiędzy Kielczą i Zawadzkim. W dawnych czasach mieszkańcy tych ziem należeli do parafii w Jemielnicy i do kościoła trzeba było przemierzyć lasem 11 km. Dlatego też aby zaspokoić swoje bieżące, religijne potrzeby, postanowiono we wsi wybudować kapliczkę. Wedle ludowych przekazów kapliczkę wybudowano około 1780 roku.

Jest to dwukondygnacyjna murowana budowla zwieńczona stożkowatym daszkiem, pod którym zawieszono sygnaturkę, aby swym dźwiękiem zwoływała wiernych na modlitwy, lub na zbiórki przed wyruszeniem na mszę św.. Od sygnaturki wywodzi się nazwa kapliczki: "Dzwonek";.

Wokół kapliczki przez wiele lat skupiało się życie religijne Żędowiczanki. Rola i znaczenie kapliczki trochę zmalało z chwilą, gdy w 1885 roku wybudowano w Żędowicach salę

modlitewną. Z biegiem lat, dzięki nieustannym zabiegom mieszkańców, salę przemieniono w kościół, któremu nadano tytuł Matki Boskiej Bolesnej. Współcześnie do kapliczki podąża co roku procesja mieszkańców w Boże Ciało, w czasie obchodów dni krzyżowych i w odpust św. Marka.

Kapliczka stoi przy ulicy Strzeleckiej i jest obiektem zabytkowym, pod opieką wojewódzkiego konserwatora. Przy tej samej ulicy, obok remizy straży pożarnej znajduje się druga kapliczka. Została ona zbudowana w XIX wieku a w środku znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena.

50°34'53"N 18°30'26"E | na mapie:E

Potępa Kaplica Grobu Pańskiego

Pomiędzy Krupskim Młynem a Tworogiem leży Potępa, mała wioska z bogatą, zabytkową kaplicą, nawiązującą do Grobu Pańskiego w Jerozolimie. Według opowieści znanych mieszkańcom, kaplicę ufundował mieszkający w XVII wieku w Tworogu, hrabia Georg Leonard Colonna. Hrabia często urządził polowania w swych rozległych lasach.

Pewnego razu napadnięty przez watahę wilków zdążył wspiąć się na dorodną lipę, którą zauważył w ostatniej chwili. Będąc człowiekiem wierzącym uznał to zdarzenie za dowód opatrności bożej i aby je upamiętnić, zafundował aż 2 kaplice. Mała kapliczka, dedykowana św. Marcinowi stanęła pod lasem a dużą wybudował w środku wsi mistrz z Tworoga, Marcin Grochowski. Aby dobrze wypełnić zadanie, wysłano go do Głogówka, żeby obejrzał wymurowaną w 1634 roku, pierwszą tego rodzaju kaplicę w tej części Śląska.

Kaplica w Potępie powstała w 1672 roku i składa się z dwu pomieszczeń - przedsionka Anioła i komory grobowej. W przedsionku wisi obraz św. Medarda, orędownika w prośbach o dobrą pogodę. Tam też zbierają się wierni na modlitwy. Komora przeznaczona jest dla kapłana celebrującego mszę i ministranta. Jest tam mały ołtarz na

którym znajduje się barokowa rzeźba piety oraz drewniane barokowe świeczniki. Pod mensą jest wnęka w której leży drewniana, naturalnej wielkości figura Zbawiciela. Pod koniec XIX wieku ustawiono przed Bożym Grobem kamienny krzyż.

W 2005 roku powstała grupa inicjatywna na rzecz renowacji kaplicy, z panią Gerdą Ochman i ks. Marcinem Kwoczałą, proboszczem parafii Koty. Prace prowadzone przez kilka lat wybitnie poprawiły kondycję i wygląd tego zabytku. W kaplicy odprawiane są msze św. w środy i piątki o godz. 7.15 (w okresie letnim o godz. 8). Uroczystości odpustowe odbywają się dwa razy w roku - w drugą sobotę po Wielkanocy oraz w dzień liturgicznego wspomnienia św. Medarda.

Przy kaplicy często fotografują się nowożeńcy oraz dzieci przystępujące do Pierwszej Komunii Świętej.

50°33'59"N 18°39'41"E | na mapie:F

Koty Kapliczka św. Franciszka z Asyżu, z 1992 roku

Przed wjazdem do centrum wsi Koty (...a nie, nazwa miejscowości ponoć nie pochodzi od “marcowych kotów”...), na skraju fragmentu lasów tarnogórsko-koszęcińsko-lublinieckich stoi sobie współczesna kapliczka z 1992 roku, poświęcona św. Franciszkowi z Asyżu, patronowi, m. in. ekologów, tapicerów, czy pokoju.

“Mała” budowla sakralna różni się nieco od standardowych, prostych kapliczek. Na skrajnych filarach (albo “czymś w rodzaju” lizen) oparto “przekrycie” z półokrągłymi łukami na każdej elewacji, a przekryto ją niskim daszkiem namiotowym pokrytym blachą ocynkowaną, zwieńczonym czymś w rodzaju niskiego dachu wieżowego, zakończonym metalowym, niewysokim krzyżem. Wszystkie elewacje wypełniono murem z kamienia łamanego.

Otwór drzwiowy, podobnie jak otwory okienne, wieńczą półokrągłe sklepienia wykonane ze wspomnianego kamienia łamanego, nieotynkowanego. Takie sklepienia - przynajmniej obecnie na terenie wschodniego Górnego Śląska czy Śląska Opolskiego - nawet w kapliczkach murowanych rzadko się spotyka, nie wspominając o wznoszeniu ich w budynkach mieszkalnych, handlowych, czy użyteczności publicznej. W otworze drzwiowym, w elewacji frontowej, osadzono przeszkłone skrzydło drzwiowe ozdobione motywami roślinnymi wykonanymi niewątpliwie którąś z metod kowalskich.

Elewacje boczne posiadają po małym okienku zwieńczonym półokrągłym łukiem, jednocześnie “wnętrza” otworu okiennego miejscami nawiązują do otworów okiennych w elewacjach kościołów. Wewnątrz, na kamiennym postumencie stoi figura św. Franciszka z Asyżu z prawą dłonią na sercu, ubranego w ciemnobrązowy habit. Na ścianie postumentu zawieszono tablicę z napisem po łacinie: “SANTE FRANCISCE, ORA PRO NOBIS”-”Święty Franciszku, módl się za nami”, a pod tym napisem: “A.D. 1992 “.

Sam wygląd kapliczki właściwie można określić w języku potocznym, jako tzw. “świeżo wzniesiona” budowla, a ten wygląd niewątpliwie podkreśla leśne otoczenie i czyste jednak powietrze (choć fakt ten często “obalany” jest przez znawców ochrony środowiska, którzy twierdzą, iż na terenie tego “czarnego” Górnego Śląska występuje wyłącznie smog).

50°33'08"N 18°42'45"E | na mapie:G

Tworóg Kapliczka św. Jana Nepomucena sprzed 1794 roku

Jadąc z Tarnowskich Gór drogą krajową DK 11 w stronę Lublińca, Zawadzkich, Poznania, przy skrzyżowaniu z drogą lokalną stoi od blisko 220 lat kapliczka. Sądząc po drewnianych belkach, na których wyryto - pierwszej, pod wnęką - napis w po łacinie a na drugiej - na postumencie - napis w języku polskim z nazwiskiem fundatora Jana Nepomucena de Bally'ego - możliwe, że kapliczka jest nieco starsza, niż wspomniany rok i pierwotnie mogła być konstrukcji drewnianej, ale w tych kwestiach mogę się mylić.

Wybudowano ją w formie słupa osadzonego na postumencie, a ten na płycie fundamentowej. Murowana, otynkowana, przekryta daszkiem dwupołaciowym krytym dachówką ceramiczną typu karpiówka. Ścianka szczytowa otoczona jest kaskadową opaską. Korpus kapliczki i ściankę szczytową dzieli “schodkowy”gzymś wieńczący. Wnęka zamknięta jest półkolistym łukiem i stalową kratą, może nawet współczesną, lecz starannie wykonaną, może przez kowala z zawodu.

Wewnątrz znajduje się polichromowana figura św. Jana Nepomucena w aureoli postawiona na niewysokim, kamiennym postumencie. Niewątpliwie przy okazji przebudowy skrzyżowania, kapliczka doczekała się renowacji a być może ją przesunięto od dość ruchliwej drogi krajowej...

50°32'01"N 18°42'47"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): jorgt65, jorgt65, WWAT, jorgt65, jorgt65, jorgt65, KeepTalking, KeepTalking

Trasa dodana przez: jorgt65

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 22 lipca 2024 17:46:01